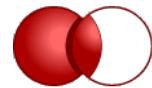

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 221 632, www.saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba , saifbih@saifbih.ba

UR: 015-06;007-05/03

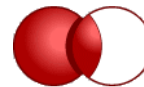
**IZVJEŠTAJ – IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINANSIJSKOG-FINANCIJSKOG IZVJEŠTAJA-IZVJEŠĆA
Na dan 31. decembra-prosinca 2002. godine**

TUZLANSKI KANTON

Sarajevo, septembar-rujan 2003. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA U FBiH
SARAJEVO

Ložionička 3, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 221632, www.saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba , saifbih@saifbih.ba

MENADŽMENTU TUZLANSKOG KANTONA

IZVJEŠTAJ REVIZORA

1. Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja i poslovanja **TUZLANSKOG KANTONA**, za finansijsku 2002. godinu, koji su iskazani na stranicama od 1 do 27. Naša odgovornost je da u skladu sa opće prihvaćenim revizijskim standardima i standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizorskih institucija – INTOSAI i Zakonom o reviziji budžeta F BiH («Službene novine F BiH» br. 48/99), izvršimo godišnju reviziju finansijskih izvještaja i damo mišljenje zasnovano na našem pregledu. Odgovornost menadžmenta **TUZLANSKOG KANTONA** je da ispuni svoje zakonske obaveze u provođenju propisanih djelatnosti **TUZLANSKOG KANTONA** na efektivan način i u skladu sa pozitivnim zakonima i propisima. Menadžment je, također, odgovoran za finansijske izvještaje.
2. Reviziju smo obavili u skladu sa generalno prihvaćenim revizijskim standardima i INTOSAI standardima. Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i obavimo s ciljem postizanja razumne osnove za procjenu da li finansijski izvještaji predstavljaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine, odnosno da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija podrazumijeva, naknadni pregled i provjeru računovodstvenih promjena kod budžetskog korisnika, u cilju ustanovljavanja njihove usklađenosti sa unaprijed postavljenim kriterijima, na temelju ispitivanja, testiranja i prikupljanja dokaza, koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima.

Vjerujemo da je izvršena revizija pouzdan osnov za izražavanje našeg mišljenja.

3. Nakon obavljene revizije skrećemo pažnju na sljedeće:
 - **Planiranje prihoda budžeta Tuzlanskog kantona nije izvršeno na osnovu mjera ekonomske i fiskalne politike (odnosno Dokumenta okvirnog budžeta F BiH i kantonalnog Dokumenta okvirnog budžeta-smjernica za pripremu).**
 - **Skupštini kantona prilikom usvajanja plana budžeta prezentirani pogrešni podaci u dijelu prikazivanja viška rashoda nad prihodima.**
 - **Zaduženje kantona izvršeno suprotno Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju budžeta F BiH za 2002. godinu.**
 - **Rashodi, odnosno obaveze manje iskazane za 3.999.659 KM-izvršeno storniranje troškova iznad planom predviđenih, a na osnovu Naredbe ministra finansija.**
 - **Obaveze koje nisu knjižene u knjigovodstvu budžeta Kantona u iznosu od 6.827.135 KM.**

- **Neporezni prihodi koje korisnici budžeta ostvaruju obavljanjem osnovne djelatnosti samo su dijelom uplaćivani u budžet Kantona.**
 - **Popis imovine nije izvršen u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta.**
 - **Preporuke Ureda za reviziju za 2001. godinu nisu u potpunosti ispoštovane.**
4. Po našen mišljenju, a na osnovu izvršene revizije finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća na dan 31.12.2002. godine **ne daju istinit i fer pregled** o finansijskom/financijskom položaju budžeta TUZLANSKOG KANTONA.

Zamjenik generalnog revizora

Generalni revizor

Branko Kolobarić, dipl.oec.

mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

**IZVJEŠTAJ-IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI
FINANSIJSKIH/FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA
TUZLANSKOG KANTONA
NA DAN 31.12.2002. GODINE**

1 UVOD

Na osnovu ovlaštenja, a u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u F BiH «Službene novine F BiH» broj 48/99, obavljena je revizija finansijskih izvještaja na dan 31.12.2002. godine TUZLANSKOG KANTONA.

Ured za reviziju budžeta/proračuna F BiH drugi put vrši reviziju finansijskih izvještaja Tuzlanskog kantona. Reviziju je izvršio tim u sastavu:

- **Anica Pudar, dipl.oec. ovlaštenu revizor**
- **Fuad Velić, dipl.oec. ovlaštenu revizor**

Revizija je izvršena u periodu od **01.09.03. do 05.09.03.** godine u prostorijama Tuzlanskog kantona u prisustvu ovlaštenih predstavnika kantona.

2 OPĆI PODACI

Tuzlanski kanton kao federalna jedinica uspostavljen je Ustavom F BiH i Ustavom kantona. Formiran je na osnovu Zakona o federalnim jedinicama (kantonima) «Službene novine F BiH» broj: 9/96 i obuhvata 13 općina. Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave Tuzlanskog kantona osnovana su kantonalna ministarstva, uprave i upravne ustanove u sastavu kantonalnih ministarstava sa utvrđenim redoslijedom rada.. U Kantonu je organizaovano 12 ministarstava i to:

- Ministarstvo industrije i energetike
- Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva
- Ministarstvo pravosuđa i uprave
- Ministarstvo finansija

- Ministarstvo unutrašnjih poslova
- Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta
- Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša
- Ministarstvo zdravstva
- Ministarstvo za boračka pitanja
- Ministarstvo za rad i socijalnu politiku
- Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja
- Ministarstvo za obnovu, razvoj i povratak

Finansijske transakcije i računovodstveni poslovi se obavljaju u skladu sa Uredbom o načinu rada Trezora, sistema glavne knjige trezora i načina vođenja jedinstvenog računa trezora. U skladu sa navedenom Uredbom u Ministarstvu finansija je krajem 2000. godine donesen Program postepenog uvođenja Trezora u Ministarstvu finansija Tuzlanskog kantona. Vlada kantona donijela je odluku kojom se ukidaju računi i podračuni budžetskih korisnika sa stanjem na dan 31.12.2000. godine. Sa stanjem na dan 31.12.2002. godine budžetski korisnici u sastavu Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta, Ministarstva pravosuđa i uprave, Skupština kantona, Kantonalne robne rezerve, RTV Tuzla **nisu obuhvaćeni trezorskim poslovanjem** nego su se za njih vršile doznake iz budžeta, a iskazane su na poziciji rashoda nižim potrošačkim jedinicama. Ove doznake iznosile su **98.959.663 KM**, a u odnosu na ukupne rashode budžeta Kantona u iznosu od **166.501.564 KM** imaju učešće **59,43%**.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji u Ministarstvu finansija utvrđena je unutrašnja organizacija izvršavanja poslova i to grupisanih u pet osnovnih organizacijskih jedinica:

- **Odjeljenje za planiranje budžeta**
- **Sektor trezora**
- **Sektor za oblast finansijskog i privrednog prava i zajedničke poslove**
- **Odjeljenje za unutrašnju reviziju**
- **Odjeljenje za koordinaciju sa finansijskim institucijama i organizacijama.**

Sredstva za rad Kantona se obezbjeđuju u kantonalnom budžetu prikupljanjem javnih prihoda, neporeznih prihoda i tekućih potpora.

Zakonodavnu vlast Kantona vrši Skupština kantona. Skupština kantona pored ostalog usvaja i budžet Kantona. Izvršnu vlast u Kantonu vrši Vlada kantona.

Sjedište Tuzlanskog kantona je u Tuzli, u ulici Slatina 2.

Prosječan broj zaposlenih na dan 31.12.2002. godine u budžetu Tuzlanskog kantona sa nižim potrošačkim jedinicama je **10.764** čija je prosječna neto plaća **513,65 KM**.

Ukupan broj zaposlenih na dan 31.12.2002. godine u Tuzlanskom kantonu prema statističkim podacima je **70.377** čija je prosječna neto plaća **443,05 KM**.

Ukupan broj stanovništva u Tuzlanskom kantonu je **509.584**.

3 CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je **da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa ukupnom važećom zakonskom regulativom.**

Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine.

Revizija će utvrditi da li su poduzete sve mjere za čuvanje javnih prihoda i da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim propisima i za svrhe utvrđene tim propisima.

Cilj revizije je i da utvrdi **da li se postupalo po preporukama iz Izvještaja o obavljenoj reviziji za 2001. godinu.** Revizija također uključuje i davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4 NALAZI I PREPORUKE

Tim Ureda za reviziju je primjenio analitičke procedure na temelju uzoraka (F BiH standard revizije 230, 320, 520 i 530) i dokazne testove na Tuzlanski kanton u različitim procentima uzoraka ovisno od nivoa značajnosti bilansnih pozicija.

4.1. Menadžment i prethodna revizija

U Izvještaju o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja za prethodnu 2001. godinu dati su nalazi i preporuke. Ministarstvo finansija je Vladi Tuzlanskog kantona aktom broj: 07/1-14-14254/02 od 13.11.2002. godine uputilo na razmatranje **Program mjera za otklanjanje nedostataka** u revidiranim finansijskim izvještajima. Navode se nepravilnosti koje su navedene u revizorskom izvještaju i odgovarajuće mjere koje treba poduzeti u narednom periodu za otklanjanje nepravilnosti. Nakon izvršenog uvida Tim za reviziju je utvrdio da je dio preporuka datih kroz izvještaj Ureda za reviziju ispoštovan, a dio preporuka nije ispoštovan, a kao razlog se navodi da je revizija budžeta Kantona za 2001. godinu bila u drugoj polovini 2002. godine pa su određeni propusti bili već učinjeni.

4.2. Usklađenost sa zakonskim propisima

U toku revizije finansijskih izvještaja za 2002. godinu konstatovano je da Kanton **nije postupio u skladu sa važećim zakonskim propisima**, i to:

- Planiranje prihoda Tuzlanskog kantona **nije izvršeno u skladu sa Zakonom o budžetu**, odnosno na osnovu mjera ekonomske i fiskalne politike.
- Uravnoteženje budžeta **nije izvršeno u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta** Tuzlanskog kantona.
- **Kratkoročno zaduženje** Kantona izvršeno je suprotno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o budžetima F BiH za 2002. godinu.
- Priznavanje rashoda nije urađeno prema računovodstvenom Načelu modificiranog događaja, što znači da se **rashodi nisu priznavali** u obračunskom periodu u kom je obaveza za plaćanje i nastala.
- **Storniranje rashoda** na kraju godine iznad planom predviđenih, a na osnovu Naredbe Ministra finansija, je suprotno propisima.

- Nije ispoštovan Pravilnik o knjigovodstvu budžeta F BiH kojim je propisana obaveza budžetskih korisnika da najmanje jednom godišnje **usklađe stanje sredstava i njihovih izvora** iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.
- Neporezni prihodi **nisu se uplaćivali u budžet** Kantona što je suprotno Zakonu o izvršenju budžeta.

Preporuka menadžmentu:

- U poslovanju dosljedno primjenjivati zakonske, podzakonske i opće akte.

4.3. Menadžment i sistem internih kontrola

Prilikom analize rada menadžmenta i sistema internih kontrola u toku revizije, a u skladu sa INTOSAI standardom, tačka 142, izvršena je procjena da li sistem interne kontrole pomaže u zaštiti imovine i resursa, da li se osigurava tačnost i cjelovitost računovodstvenih evidencija i pouzdanost finansijskih izvještaja Kantona.

Sagledavanje rada menadžmenta je izvršeno sa aspekta:

- organizacije rada i osiguranja zakonitosti rada;
- pouzdanosti informacija u finansijskim izvještajima i rezultata poslovanja;
- uspostave i rada sistema internih kontrola, računovodstvenih procedura i politika;
- uspostave i rada odjeljenja interne revizije.

Menadžment Tuzlanskog kantona je odgovoran za uspostavu unutrašnjeg nadzora. Unutrašnji nadzor obuhvata internu kontrolu i internu reviziju. Zakonom o izvršenju budžeta Tuzlanskog kantona ministri su odgovorni za internu kontrolu ministarstava i budžetskih korisnika koji spadaju u njihovu nadležnost. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva finansija uspostavljeno je odjeljenje interne revizije koje prema zakonu vrši kontrolu nad finansijskim, materijalnim i računovodstvenim poslovima korisnika, primjenom zakonitosti u poslovanju, kao i namjenskom upotrebom budžetskih sredstava. Odjeljenje interne revizije uspostavljeno je prije četiri godine i **nije vršilo nadzor nad budžetom** Tuzlanskog kantona. Provedenom revizijom utvrdili smo da postoji određeni nivo internih kontrola, ali da te kontrole **ne obezbjeđuju menadžmentu punu zaštitu imovine, sprečavanje i otkrivanje greške, kao i tačnost i potpunost računovodstvenih evidencija i pripremanje pouzdanih finansijskih izvještaja**. Ilustracije radi navodimo da su u 2002. godini: Skupštini kantona prilikom usvajanja plana budžeta pogrešno prezentirani podaci, da je izvršeno storno troškova i obaveza u iznosu od **3.999.659 KM**, da postoje neevidentirane obaveze u iznosu od **6.827.135 KM**, da se vode sudski sporovi protiv Tuzlanskog kantona koji iznose **30.393.480 KM**, da je izvršeno kratkoročno zaduženje suprotno zakonskim propisima..

U 2002. godini odjeljenje Interne revizije izvršilo je revizioni nadzor kod pojedinačnih ministarstava i nižih potrošačkih jedinica. Tim za reviziju smatra da odjeljenje Interne revizije **ne bi trebalo biti u sastavu Ministarstva finansija** kako bi se postigla neovisnost u radu, a samim tim **u svoj djelokrug rada uvrstila reviziju Budžeta kantona i to svake godine**.

Preporuka menadžmentu:

- Da menadžment treba da oblikuje funkciju interne kontrole kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi uposleni u svrhu postizanja ciljeva na području: **efikasnog poslovanja, pouzdanost finansijskog izvještavanja, usklađenost sa zakonskim propisima**.
- Obezbjeđiti da odjeljenje interne revizije ne bude u sklopu Ministarstva finansija, radi neovisnosti u radu i da u djelokrug rada uvrsti nadzor nad budžetom Kantona.

4.4. Donošenje i izvršenje budžeta

Federalno ministarstvo finansija u saradnji sa timom Svjetske banke uz sudjelovanje Ministarstava finansija Kantona izradilo je dva dokumenta kojim se utvrđuju projekcije budžeta za razdoblje 2000-2003 godine a to su:

- Dokument okvirnog budžeta za Federaciju BiH
- Kantonalni dokument okvirnog budžeta-smjernice za pripremu

Ovi dokumenti zamjenjuju smjernice i ciljeve fiskalne politike čija obaveza podnošenja proizilazi iz Zakona o budžetu. Dokument okvirnog budžeta pripremljen uz podršku Svjetske banke za period 2000-2003 godine predstavlja osnov za razvoj detaljnih prijedloga potrošnje budžeta za 2002. godinu. Predviđa se da će stopa rasta bruto nacionalnog proizvoda od 2000-2003 godine iznositi 9%, a da će ukupni prihodi u trogodišnjem periodu za F BiH rasti po stopi od 8%. Planom budžeta Tuzlanskog kantona predviđen je porast prihoda od 8%. Ova stopa rasta je usglášena sa Poreznom upravom.

Budžet Tuzlanskog kantona u periodu Januar-Mart 2002. godine izvršavao se na osnovu **Odluke o privremenom finansiranju** Tuzlanskog kantona za period od 01.01.2002. godine do 31.03.2002. godine koju je usvojila Skupština Tuzlanskog kantona «Službene novine TK» broj: 01/2002. Budžet za **2002. godinu donešen je 28.03.2002. godine i objavljen 10.04.2002.** godine u «Službenim novinama TK» broj: 04/2002.

Nakon provedene javne rasprave u kojoj su pristigle 23 primjedbe, Vlada Tuzlanskog kantona na sjednici od 07.03.2003. godine utvrdila je prijedlog Budžeta Tuzlanskog kantona za 2002. godinu u iznosu 212.040.600 KM u čemu je 196.040.600 KM planirano za prihode i primitke i sredstva za pokriće deficita iz 2001. godine i nepokrivenih deficita iz ranijih godina, zaduživanjem u iznosu 16.000.000 KM. Ovim Budžetom planirani prihodi i primici kako je naznačeno iznose 196.040.600 KM, a izdaci su planirani u istom iznosu.

Na dan 30.06.2002. godine izrađeni su izvještaji za prvo polugodište iz kojih se vidjelo da se prihodi ne ostvaruju zacrtanom dinamikom. Pokrenuta je inicijativa za Rebalans budžeta, ali **uravnoteženje budžeta nije izvršeno jer se Skupština kantona nije mogla sastati zbog provođenja izbora**, a prema izjavi odgovorne osobe. Vlada kantona donijela je odluke o **unutrašnjoj preraspodjeli izdataka** budžeta Tuzlanskog kantona, koji su objavljeni u Službenim novinama Tuzlanskog kantona.

Uvidom u plan budžeta Kantona utvrdili smo da su Skupštini kantona prezentirani pogrešni podaci na osnovu kojih je usvojen budžet za 2002. godinu. Naime, u ukupnim prihodima i primicima sadržani su kratkoročni krediti i zajmovi u iznosu od **9.000.000 KM**, a u ukupnim rashodima i izdacima sadržane su otplate primljenih zajmova u iznosu od **6.101.300 KM** tako da su na ovaj način prihodi i primici i rashodi i izdaci formalno izgledali ujednačeni. Međutim isključenjem kratkoročnih kredita iz prihoda i otplate primljenih zajmova iz rashoda dobija se stvarno stanje, a to je da je budžet Tuzlanskog kantona trebao biti usvojen sa viškom rashoda nad prihodima u iznosu od 2.898.700 KM kako je popunjeno u obrascu godišnji izvještaj o izvršenju budžeta.

Prihodi i primici budžeta Kantona ostvareni su u iznosu od **161.857.395 KM**. Ostvareni rashodi i izdaci iznose **166.501.563 KM**, tako da je **ostvaren deficit** u iznosu od **4.644.168 KM**. Pored iskazanog deficita za 2002. godinu u iznosu od 4.644.168 KM prenesene su i obaveze u iznosu od **43.190.905 KM** čije izmirenje će teretiti naredne godine.

4.4.1. Prihodi

Planirani prihodi, primici i finansiranje budžeta Kantona za 2002. godinu iznosili su **212.046.600 KM**, a ostvareni su u iznosu od **180.357.394 KM** što je u odnosu na plan manje za **31.689.206 KM** ili **15,00%**.

Prihodi Budžeta Kantona se ostvaruju u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda na području Tuzlanskog kantona i finansiranju Tuzlanskog kantona «Službene novine Tuzlanskog kantona» broj: 04/00.

Uplaćivanje javnih prihoda na depozitni račun Tuzlanskog kantona, kao i raspoređivanje tih prihoda korisnicima putem Trezora regulisano je Pravilnikom o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na

teritoriji F BiH, kao i Naredbom o načinu raspoređivanja javnih prihoda budžeta Tuzlanskog kantona korisnicima i izvještavanje korisnika o istim.

Javni prihodi Budžeta Kantona su se prikupljali na depozitni račun otvoren kod Tuzlanske banke d.d. Tuzla. Broj računa je 132-100-12560000-80.

Naredbom o uplatnim računima definisan je povrat više ili pogrešno uplaćenih javnih prihoda poreskim obveznicima. Povrat se vrši iz tekućeg priliva depozitnog računa, a u slučajevima kada nema tekućeg priliva, povrat se vrši sa računa korisnika tih prihoda.

Struktura prihoda, primitaka i finansiranja iskazana je u slijedećoj tabeli:

R.b.	Opis	Planirano	Ostvareno	Odstupanje	Index 3/2
	1	2	3	4	5
1	PRIHODI, PRIMICI I FINANSIRANJE	212.040.600	180.357.394	-31.683.206	85,05
1	I PRIHODI I PRIMICI	187.040.600	161.857.395	-25.183.205	86,53
2	A. Prihodi od poreza	152.167.500	137.807.270	-14.360.230	90,56
3	Porezi na dobit preduzeća	4.054.000	3.675.610	-378.390	90,66
4	Doprinosi za socijalnu zaštitu	-	-	-	-
5	Porezi na plaće i radnu snagu	17.299.800	17.329.537	29.737	100,17
6	Porezi na imovinu	-	-	-	-
7	Domaći porezi na dobra I usluge	130.783.000	116.788.050	-13.994.950	89,29
8	Porezi na međunarodnu trgovinu	-	-	-	-
9	Ostali porezi	30.700	14.073	-16.627	45,84
10	B. Neporezni prihodi	27.455.300	21.849.283	-5.606.017	79,58
11	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	1.038.500	2.068.164	1.029.664	199,14
12	Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća I institucija	1.015.500	793.054	-222.446	78,09
13	Ostali prihodi od imovine	18.700	1.260.706	1.242.006	6.741,74
14	Kamate primljene od pozajmica	4.300	14.405	10.105	334,99
15	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	21.227.700	15.500.285	-5.727.415	73,01
16	Novčane kazne	5.189.100	4.280.834	-908.266	82,49
17	C. Potpore (grantovi)	4.000.000	213.139	-3.786.861	5,32
18	D. Primljene otplate datih zajmova I povrata učešća u kapitalu	3.417.800	1.987.702	-1.430.348	58,15
19	II PRIMLJENI KREDITI I ZAJMOVI	25.000.000	18.500.000	-6.500.000	74,00

Porezni prihodi ostvareni su u iznosu od **137.807.270 KM** što je za **14.360.230 KM** manje od planiranih. U odnosu na prošlu 2001. godinu porezni prihodi su povećani za **15,07%**.

Poboljšana naplata poreznih prihoda na teritoriji Tuzlanskog kantona u 2002. godini rezultirala je poslije usvajanja i stupanja na snagu i primjene:

- Zakona o poreznoj upravi F BiH
- Pravilnika o procedurama prinudne naplate
- Pravilnika o dodjeljivanju identifikacionih brojeva i poreznoj registraciji povezanih obveznika na teritoriji F BiH
- Izmjena i dopuna Zakona o plaćama i drugih zakonskih i podzakonskih akata

Analizom realizovanih prihoda utvrđeno je da prihodi u 2002. godini u odnosu na 2001. godinu imaju trend rasta što je prikazano u sljedećoj tabeli:

Opis	1999	2000	2001	2002
Poreski	161.833.250	156.598.385	117.221.914	137.807.269
Neporeski	15.583.102	16.651.074	17.507.108	19.896.894
Ukupno:	177.416.352	173.249.459	134.729.022	157.704.163

Rast prihoda je evidentan u 2002. godini i oni su veći u odnosu na 2001. godinu za **17,05%**.

Najveći porast ostvaren je kod poreza na promet duhana i duhanskih prerađevina, što je rezultat novog načina plaćanja poreza na promet duhana, a i novog načina raspodjele ovog poreza. Na ukupan iznos naplate uticalo je i uvođenje novog poreza na promet usluga građevinarstva.

Utvrđili smo da porezni prihodi **nisu realno planirani** jer su u odnosu na prošlu 2001. godinu ostvareni **više za 15,07%**, a u odnosu na plan su ostvareni **manje za 9,44%**, što znači da su se porezni prihodi u odnosu na ostvarenje poreznih prihoda u prošloj godini planirali sa stopm rasta od **27,06%**. Iz navedenog se može zaključiti da je **planiranje prihoda od poreza izvršeno bez sagledavanja mjera ekonomske i fiskalne politike**, odnosno Dokumenta okvirnog budžeta za F BiH i kantonalnog Dokumenta okvirnog budžeta-smjernica za pripremu.

Neporezni prihodi su ostvareni u ukupnom iznosu od **21.849.283 KM** što je u odnosu na plan manje za **5.606.017 KM** ili **20,42%**. Ukupni neporezni prihodi sastoje se od naknada i taksa, prihoda od pružanja javnih usluga, novčanih kazni i ostalih neporeznih prihoda.

U ukupnim neporeznim prihodima sadržani su neporezni prihodi u iznosu od **19.896.894 KM** koji su **evidentirani po obrascu B2**, a iznos od **1.952.389 KM** je uplaćen **direktno na transakcijski račun**, što **nije u skladu** sa Pravilnikom o načinu uplate javnih prihoda budžeta i Naredbe o načinu raspoređivanja javnih prihoda budžeta Tuzlanskog kantona korisnicima.

Ostvareni neporezni prihodi u 2001. godini iznosili su **28.836.007 KM**, a planirano je za 2002. godinu neporeznih prihoda u iznosu od **27.455.300 KM**, što znači da se ušlo **sa smanjenom stopom rasta neporeznih prihoda u odnosu na prethodnu godinu za 4,79%**.

I pored činjenice da Konsolidirani godišnji izvještaj o izvršenju budžeta nije predmet revizije ističemo da je na poziciji neporeznih prihoda iskazan iznos od **31.243.888 KM**, na osnovu čega se može izvući zaključak da svi **budžetski korisnici ne vrše uplatu neporeznih prihoda** u budžet Kantona.

Dio neporeznih prihoda čine prihodi koji se **ne izražavaju u novčanom obliku** i služe za umanjeње obaveza iz ranijih godina (obaveze za ne isporučeni materijal, zapisnicima po sravnjenju bolovanja, za izvršene kompenzacije itd.). Na osnovu navedenog u računovodstvu su stornirane obaveze u korist prihoda.

Potpore (grantovi) ostvareni su u iznosu od **213.139 KM** što je u odnosu na plan u iznosu od **4.000.000 KM** manje za **94,68%**. Iz tekuće rezerve F BiH, a preko federalnog Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva doznačena su sredstva Ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Tuzlanskog kantona u cilju provođenja mjera zaštite životinja od zaraznih bolesti na teritoriji F BiH. Sredstva za ove namjene iznosila su **203.000 KM**.

Primljene otplate datih zajmova i povrata učešća u kapitalu planirane u iznosu od **3.417.800 KM**, a ostvarene su u iznosu od **1.987.452 KM** što je u odnosu na plan manje za **41,85%**. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da je većina otplata od pozajmljivanja javnim preduzećima **izvršena kompenzacijama**.

Preporuka menadžmentu:

- **Da se prihodi planiraju na osnovu mjera ekonomske i fiskalne politike i u saradnji sa Poreznom upravom.**
- **Vlastite prihode svih budžetskih korisnika usmjeravati u budžet kantona.**
- **U skladu sa računovodstvenim načelima i standardima vršiti knjigovodstveno iskazivanje depozitnog računa.**

4.4.2. Rashodi

Ukupno ostvareni rashodi i izdaci u 2002. godini iznose **166.501.564 KM** i u odnosu na planirane u iznosu od **189.939.300 KM** su manji za **12,34%**. Struktura rashoda je sljedeća:

R.b.	Opis	Budžet za 2002.god	Izvršenje Budžeta za 2002.god.	Index 5/3
1	2	3	5	6
	RASHODI, IZDACI I FINANSIRANJE (I + II + III + IV)	196.040.600	171.254.284	87,35
	RASHODI I IZDACI (I + II + III)	189.939.300	166.501.564	87,66
	I Tekući rashodi (a+b+c+d+e)	184.969.300	165.162.768	89,29
	a) Plaće I naknade	112.471.100	107.806.187	95,85
	Bruto plaće I naknade	96.391.900	94.171.840	97,69
*	Za ministarstva		23.399.019	
*	Ostali korisnici		70.772.821	
	Naknade troškova zaposlenima	16.079.200	13.634.348	84,79
	Za ministarstva		3.604.768	
	Ostali korisnici		10.029.580	
	b) Doprinosi poslodavca	11.000.100	11.125.738	101,14
	Za ministarstva		3.019.519	
	Ostali korisnici		8.106.219	
	c) Izdaci za materijal i usluge	15.192.700	16.475.451	108,44
	Za ministarstva		6.793.376	
	Ostali korisnici		9.682.075	
	d) Tekući transferi (grantovi)	46.191.000	29.260.937	63,34
	Za ministarstva		28.891.970	
	Ostali korisnici		368.967	
	e) Izdaci za kamate I ostale naknade	114.400	494.455	432,21
	II Kapitalni izdaci	4.250.000	641.415	15,09
	III Ostale isplate	720.000	697.378	96,85
	IV Otplate primljenih zajmova I kredita	6.101.300	4.752.720	77,89

* Ministarstva (obuhvaćeni korisnici u okviru Trezora)

* Ostali korisnici (obuhvaćeni korisnici kojima se doznačuju sredstva iz budžeta Kantona na račune korisnika, a evidentirane kao doznake nižim potrošačkim jedinicama)

U 2002. godini po odlukama Vlade izvršene su unutrašnje preraspodjele izdataka tako da se pojedine pozicije rashoda razlikuju od planiranih.

Izdaci za bruto plaće i naknade iznose **94.171.840 KM**, odnosno **2,31%** manje u odnosu na plan. Ukupan iznos bruto plaća i naknada od **23.399.019 KM** odnosi se na bruto plaće ministarstava, a **70.772.821 KM** odnosi se na isplate ostalim korisnicima. Zahtjev za dodjelu sredstava ostali korisnici-niže potrošačke jedinice

dostavljaju resornom ministarstvu koje im potpisuje, a dodjela sredstava ide direktno na račune korisnika. Obračun i isplata plaća u 2002. godini vršena je na osnovu:

- Uredbe o načinu i postupku utvrđivanja plaća, naknadama i drugim materijalnim pravima službenika i namještenika u organima uprave. Nadležna ministarstva su donijela vlastite pravilnike o plaćama i drugim ličnim primanjima radnika ministarstva koji se usklađuju sa navedenom Uredbom. Osnovicu za obračun plaće je utvrđivala Vlada Tuzlanskog kantona za svaki mjesec pojedinačno i ona je iznosila 85 KM.
- Odluke Predsjednika kantona o utvrđivanju plaća i drugih ličnih primanja uposlenika u kabinetu predsjednika. Polazna osnova za obračun plaće uposlenika iznosila je 2,5-3 prosječne neto plaće uposlenih u F BiH iz decembra mjeseca one godine koja prethodi godini u kojoj se plaća ostvaruje.
- Odluke Vlade o utvrđivanju plaće i drugih ličnih primanja sekretara Vlade Tuzlanskog kantona. Polazna osnova za obračun plaće uposlenika iznosi 2,5 prosječne neto plaće uposlenih u F BiH iz decembra mjeseca one godine koja prethodi godini u kojoj se plaća ostvaruje.
- Odluke o utvrđivanju plaća i naknada funkcionera koje bira ili imenuje Skupština Tuzlanskog kantona i naknada za vršenje funkcije poslanicima u Skupštini Tuzlanskog kantona. (na prijedlog administrativne komisije Skupština Tuzlanskog kantona je donijela ovu Odluku). Polazna osnova za obračun plaće iznosi 3-4 prosječne neto plaće uposlenih u F BiH iz posljednjeg mjeseca prethodne godine.
- Odluke o utvrđivanju plaća rukovodilaca i rukovodećih službenika koje imenuje ili postavlja Vlada Tuzlanskog kantona. Utvrđeni koeficijenti rukovodećih službenika kreću se u rasponu od 8-10,5.

Uvidom u dokumentaciju metodom uzorka provjerene su platne liste kod Ministarstva finansija i utvrđeno je da su rješenja o plaćama radnika izdavana sa navedenim koeficijentima za obračun plaće utvrđen na osnovu Pravilnika o utvrđivanju plaća i drugih ličnih primanja službenika i namještenika koji je usklađen sa Uredbom.

Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da se na lična primanja obračunava doprinos od 1,5%, a na dodatna primanja po stopi od 3%, a što je regulisano Zakonom o uvođenju doprinosa na plaću za finansiranje dijela socijalne zaštite.

U 2002. godini Vlada je donijela Uredbu o izmjenama i dopunama Uredbe o načinu i postupku utvrđivanja plaća, naknadama i drugim materijalnim pravima službenika i namještenika u organima uprave kojom je izmjenjen član 10. u kojem je navedeno da naknadu plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad (bolovanje) u visini 100% od neto plaće koju je službenik, odnosno namještenik ostvario u mjesecu **«koji je prethodio»** nastupanju slučaja po kojem se ostvaruje pravo na naknadu, zamjenjuje se rječima **«osnovne plaće službenika odnosno namještenika tekući mjesec, uvećane za minuli rad»**.

Naknade troškova zaposlenih i supštinskih zastupnika u Budžetu Tuzlanskog kantona za 2002. godinu ostvarene su u iznosu od **13.634.348 KM**, što je u odnosu na planirane manje su za **15,21%**. U ukupnim naknadama troškova zaposlenih na ministarstva se odnosi **3.604.768 KM**, a na ostale korisnike **10.029.580 KM**.

Struktura navedenih troškova je slijedeća:

Naziv	Ostvareno
Naknada za prevoz i troškove smještaja	2.703.082
Ostale naknade (topli obrok, smrtni slučaj I ostalo)	9.363.956
Naknade za privremene i povremene poslove	961.349
Naknade skupštinskim poslanicima	605.960
UKUPNO:	13.634.348

Naknade troškova zaposlenih izvršavale su se na osnovu Uredbe o načinu i postupku utvrđivanja plaća, naknadama i drugim materijalnim pravima službenika i namještenika u organima uprave, odluka Vlade i Rješenja ministara pojedinih ministarstava o formiranju pojedinih komisija.

Utvrđeno je da su se **naknade za privremene i povremene poslove** obračunavale i isplaćivale uz propisan obračun pripadajućih poreza i doprinosa.

Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da u budžetu Tuzlanskog kantona ima formirano 35 komisija. I pored konstatacije Tima za reviziju budžeta Tuzlanskog kantona za 2001. godinu da isplata ovih naknada **nema pravnog osnova i da se naknade komisijama za privremene i povremene poslove isplaćuju samo u slučaju kada imaju zakonski osnov i u 2002. godini vršen je obračun i isplata ovih naknada.**

Naknade skupštinskim zastupnicima izvršavane su na osnovu Odluke o utvrđivanju plaća i naknada funkcionera koje bira i imenuje Skupština Tuzlanskog kantona i naknada za vršenje funkcije poslanicima u Skupštini Tuzlanskog kantona. Na naknade za poslanički paušal obračunati su pripadajući porezi i doprinosi.

Izdaci za materijal i usluge ostvareni su u iznosu od **16.475.451 KM**, što je u odnosu na planirane veće za **8,44%**. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da u okviru izdataka za komunalne usluge najznačajnije stavke predstavljaju izdaci telefonskih i poštanskih usluga. Troškovi **mobilnih i fiksnih telefona nisu ograničeni**- isplata se vrši na osnovu ispostavljenih računa.

Zajedničke službe Vlade Tuzlanskog kantona u skladu sa Uredbom o postupku nabavke robe, uslugama i ustupanju radova izvršila je javno oglašavanje za dostavu ponuda za isporuku goriva i maziva, isporuku kancelarijskog materijala i materijala za održavanje čistoće, nabavka materijala za tople i hladne napitke, održavanje i servisiranje foto-kopirnih aparata i održavanje vozila. Zajedničke službe su provele proceduru u skladu sa Uredbom, a Vlada Tuzlanskog kantona je donijela Zaključak u kome se prihvata informacija o provedenom postupku tendera i izboru najpovoljnijih ponuda za nabavku roba i pružanje usluga za Vladu i organe Tuzlanskog kantona.

Izdaci za **unajmljivanje** prostora i zgrada u kojima su smještena ministarstva i organi u iznosu od **823.233 KM** u budžetu Kantona **čine značajnu stavku.**

Tim ureda za reviziju je uvidom u račune za troškove reprezentacije utvrdio da uz račune za troškove **reprezentacije ne postoje specifikacije utroška**, a na računima je navedeno-konzumacija jela i pića.

Također je sistemom uzorka utvrđeno da se **sklopljeni ugovori o djelu** (specifikacije) ne ovjeravaju u Poreznoj upravi.

Izdaci za materijal i usluge nisu se mogli iskazati po pojedinim pozicijama iz razloga što ostali korisnici-niže potrošačke jedinice u zahtjevu za odobrenje sredstava **navode ukupan iznos bez pojedinačnog iskazivanja** za koje namjene će se i utrošiti tražena sredstva.

Tekući grantovi ostvareni su u iznosu od **29.260.937 KM**, što je u odnosu na planirane u iznosu od **46.191.000 KM** manje za **16.930.063 KM** ili **36,66%**.

Ukupni tekući grantovi odnose se na:

• grantove drugim nivoima vlasti u iznosu od	2.218.092 KM
• grantove pojedincima u iznosu od	19.274.745 KM
• grantovi neprofitnim organizacijama	7.020.133 KM
• subvencije javnim preduzećima	379.000 KM
• grantovi nižim potrošačkim jedinicama	368.967 KM

Tekući grantovi u ukupnim troškovima budžeta Kantona učestvuju sa **17,71%**. Zbog velikog učešća tekućih grantova u ukupnim troškovima dajemo pregled navedenih grantova:

Grantovi drugim nivoima vlasti planirani su u iznosu **3.200.000 KM**, a ostvareni u iznosu od **2.218.092 KM** što je **30,69%** manje od planiranih, a izvršeni su:

R.b.	Naziv ministarstva	Isplata za	Iznos
1	2	3	4
1.	Ministarstvo pravosuđa I uprave	Izdržavanje zatvorenika u Kazneno popravnom zavodu Tuzla	461.190
2.	Općine-pomoć	Teočak Doboj-Istok Živinice Sapna Čelić Kladanj	210.000 210.000 150.000 210.000 210.000 230.000
3.	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (promjena namjene poljoprivrednog zemljišta po općinama)	Doboj-Istok Gračanica Lukavac Srebrenik Živinice Gradačac Teočak Kladanj	11.600 29.000 9.000 15.500 12.400 13.000 3.600 4.600
4.	Vlada Kantona-tekuća rezerva (elementarne nepogode-poplava)	Tuzla Banovići Kalesija Sapna	310.450 73.096 39.755 15.000
	UKUPNO:		2.218.092

Grantovi drugim nivoima vlasti su izvršavani na osnovu Odluka Vlade, sklopljenih ugovora i Programa.

Grant za izdržavanje zatvorenika u Kazneno popravnom zavodu Tuzla u iznosu od **461.190 KM** izvršen je na osnovu Izdatih računa od Federalnog ministarstva pravde Vladi Tuzlanskog kantona, a na osnovu sklopljenog ugovora između Vlade Tuzlanskog kantona i Federalnog ministarstva pravde.

Pomoć općinama u iznosu od **1.220.000 KM** izvršena je na osnovu Odluke o utvrđivanju kriterija za korištenje sredstava i Odluke o raspoređivanju sredstava budžeta Tuzlanskog kantona u svrhu finansiranja infrastrukture.

Grant za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta po općinama u ukupnom iznosu od **98.600 KM** realizovan je na osnovu Programa raspodjele sredstava od naplaćenih naknada za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe.

Odlukom Vlade odobrena su sredstva općinama na ime šteta nastalih djelovanjem elementarnih nepogoda. Ukupan iznos od **438.302 KM** za ove namjene dodjeljen je iz sredstava tekuće rezerve, a koristit će se za uređenje riječnih korita.

Tim za reviziju **nije dobio dokaz** da su odobrena sredstva iz tekuće rezerve za uređenje riječnih korita stvarno i utrošena za namjene za koje su data.

Grantovi pojedincima ostvareni su u iznosu od **19.274.745 KM** što je **27,58%** manje od planiranih sredstava. Grantovi pojedincima izvršeni su:

R.b.	Naziv ministarstva	Isplata za	Iznos
1	2	3	4
1.	Kabinet predsjednika	Pomoći	4.743
2.	Vlada kantona	Pomoći	22.256
		Ugovori o djelu	51.392
3.	Ministarstvo obrazovanja, nauke i kulture	Za fizičku kulturu i sport	3.471
		Nauka	37.546
		Izdavačka djelatnost	6.450
4.	Ministarstvo zdravlja	Odluke	18.152
5.	Ministarstvo za boračka pitanja	Dopunska prava BIZ-a	4.674.133
6.	Ministarstvo za rad i soc.politiku	Stipendije	1.270
		Stalne novčane pomoći	1.599.767
		Smještaj šticećenika u ustanovama	1.746.828
		Porodični smještaj djece	1.299.211
		Porodični smještaj odraslih	384.587
		Tuda njega i pomoć	2.097.966
		Civilne invalidnine	580.310
		Dječije selo Turija	49.965
		Jednokratne pomoći	391.489
		Ostali grantovi pojedincima	8.230
		Materijalno zbrinjavanje soc.ugroženih	698.685
		Kategorija onesposobljenih lica	61.660
		Dženaze korisnika soc.zaštite	50.072
		Zaštita porodice sa djecom	606.505
		Organizacije i udruženja	553
		SOS-Dječije selo Gračanica	68.815
		Materijalno zbrinjavanje	34.572
		Zdravstveno osiguranje soc.ugroženih	189.246
7.	Ministarstvo za obnovu i razvitak	Podrška povratku prognanih	2.385.220
		Materijalno zbrinjavanje soc.ugroženih	1.501.834
		Obavezno zdravstveno osiguranje	556.907
		raseljenih i ugroženih lica	
		Dženaze i sahrane prognanih lica	142.900
	UKUPNO:		19.274.745

Grantovi pojedincima izvršavani su na osnovu odluka, kriterija, pravilnika kao i Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i porodica sa djecom.

Dopunska prava BIZ-a u iznosu od **4.674.133 KM** izvršena su na osnovu Programa korištenja sredstava za realizaciju dopunskih prava iz oblasti boračko invalidske zaštite. Odnose se na stambeno zbrinjavanje RVI, PPB i PPŠ, rehabilitaciju korisnika prava, ortopedska i druga pomagala, liječenje u inostranstvu, paraplegičare, nabavku sanitetskog materijala, lijekova, invalidskih kolica, jednokratne pomoći, spomen obilježja, pomoć djeci poginulih boraca i ostalo. **Najveći dio sredstava na poziciji dopunska prava BIZ-a odnose se na stambeno zbrinjavanje.** Tim za reviziju izvršio je uvid u stambeno zbrinjavanje i utvrdio da se dodjeljuje na osnovu **Programa korištenja sredstava za realizaciju dopunskih prava iz oblasti boračko invalidske zaštite i Pravilnika o osnovama, mjerilima, kriterijima i postupcima za odobravanje sredstava radi rješavanja stambenih potreba boraca i članova njihove porodice.** Prema navedenom Programu svaka općina treba donijeti plan stambenih potreba porodica šehida, poginulih boraca i ratnih vojnih invalida, a prema raspoloživim sredstvima raspisuje Oglas u skladu sa navedenim Pravilnikom. Izvršen je uvid u Odluku Ministarstva za boračka pitanja o izdvajanju sredstava za stambeno zbrinjavanje RVI i PPB za opštinu Kalesija u iznosu od

356.487 KM i općinu Gradačac u iznosu od **210.303 KM**. Kriteriji za raspoređivanje sredstava po općinama je broj demobilisanih boraca u općinama i zbirno sredstva predviđena budžetom za ove namjene. U navedenim općinama Ministarstva za boračka pitanja u skladu sa Pravilnikom o osnovama, mjerilima, kriterijima i postupcima za odobravanje sredstava radi rješavanja stambenih potreba boraca i članova njihovih porodica i Programa korištenja sredstava za stambeno zbrinjavanje korisnika prava iz oblasti boračko invalidske zaštite donijelo je odluke u skladu sa konačnom rang listom Prvostepena komisija Službe za boračko invalidsku zaštitu općina, a nakon završenog žalbenog postupka donijela je odluke o prenosu sredstava. Komisija za kontrolu namjenskog korištenja sredstava za stambeno zbrinjavanje boračke populacije **napravila je zapisnike** koji su prezentirani Timu za reviziju.

Iz budžeta Kantona obezbjeđuju se sredstva za finansiranje utvrđenih oblika socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata, zaštite porodice sa djecom u skladu sa Zakonom, a prema iskazanoj potrebi nadležnih centara za socijalni rad. Ukupan iznos ovih sredstava u 2002. godini iznosi **9.869.731 KM**. Obračun i isplatu vrše nadležni Centri za socijalni rad. Obračun i isplata se vrši korisniku na teret Ministarstva za rad i socijalnu politiku. Ministarstvo je obavezno putem nadležnih centara vratiti isplaćeni iznos isplatiocu. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da **Centri za socijalni rad fakturišu Ministarstvu za rad i socijalnu politiku** oblike socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata **uz navođenje broja korisnika**. Dokumentacija vezana za uslove sticanja prava po osnovu socijalne zaštite se nalazi u Centrima za socijalni rad. Utvrđeno je da su Centri za socijalni rad fakturisali Ministarstvu pojedine oblike zaštite iz 2000. i 2001. godine pa je na ovaj način **narušena akrealna osnova**. Ministarstvo za rad i socijalnu politiku vrši nadzor nad zakonitošću rada i stručni nadzor, pa smo zatražili proceduru na koji način se to obavlja. Prema utvrđenom Programu stručna grupa Ministarstva za rad i socijalnu politiku vrši obilaz ustanova socijalne zaštite Centara za socijalni rad na području Tuzlanskog kantona u cilju sagledavanja stanja u javnim ustanovama socijalne i dječije zaštite. Na osnovu izvršenog uvida u dokumentaciju-metodom uzorka pregledaju se dosjei korisnika po svim oblicima u Centrima za socijalni rad. Sačinjava se izvještaj o izvršenom nadzoru nad stručnim radom ustanova socijalne zaštite ostvorenoj instruktaži u cilju otklanjanja nepravilnosti i propusta u stručnom radu, sa instrukcijama i mjerama za otklanjanje štetnih posljedica na korisnike socijalne zaštite.

Za zdravstveno osiguranje socijalno ugroženih račune je ispostavljao Zavod zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona Ministarstvu za rad i socijalnu politiku, a na osnovu ukupnog broja podnesenih prijava na obavezno zdravstveno osiguranje za socijalno ugrožena lica, korisnike stalne novčane pomoći, lica smještena u ustanove socijalne zaštite i civilne žrtve rata. Utvrđeno je da su u 2002. godini knjiženi računi iz 2000. i 2001. godine.

Podrška povratku prognanih lica u iznosu od **2.385.220 KM** izvršavana je na osnovu Odluke o utvrđivanju kriterija za korištenje sredstava budžeta iz razdjela podrška povratku prognanih lica i Odluke o raspoređivanju sredstava. Sredstva u cilju podrške povratka prognanih lica koristila su se za projekat održivog povratka, sanacije stambenih objekata-povratak, sanacija putnih komunikacija, pomoć u hrani i sredstvima za higijenu i ostali neplanirani izdaci. Izvršen je uvid u račune broj: 14,16,18/Mg iz 1999. godine Fabrike soli Tuzla. Fabrika soli Tuzla ispostavila je račune Ministarstvu za rad, socijalnu politiku i izbjeglice za građevinski materijal (cigla, daska, željezo, cement, kreč, građa) u vrijednosti od **306.087 KM**. Tim za reviziju nije mogao povezati kako Fabrika soli može da isporučuje građevinski materijal pa smo tražili dodatna objašnjenja i dokumentaciju. Naime, 10.09.1999. godine sklopljen je ugovor o kupoprodaji građevinskog materijala između Soda-So Holding d.d. Fabrika soli Tuzla, kao prodavca i Tuzlanskog kantona-Ministarstvo za rad i socijalnu politiku i izbjeglice, kao kupca. Prodavac je kupcu isporučivao materijal za potrebe popravke kuća u zonama separacije. Plaćanje Fabrici soli je izvršeno 1999. godine u iznosu od **250.000 KM**, a Fabrika soli je pravdala ova sredstva (avansno) računima za isporučeni građevinski materijal prognanim licima. U ime Fabrike soli isporuku građevinskog materijala su vršile firme koje se bave prometom građevinskog materijala. Znači da je plaćanje izvršeno u 1999. godini, a računi su knjiženi u 2002. godini. Od 1999. do 2002. godine uvezuje se i kompletira dokumentacija-nije postojala veza između potpisanih otpremnica i računa. U 2001. godini sačinjen je Protokol o realizaciji ugovora o kupoprodaji građevinskog materijala između Ministarstva za obnovu, razvoj i povratak i Fabrike soli Tuzla u kome je navedeno, a što nije bilo definisano ugovorom da Fabrika soli Tuzla sa svojim dobavljačima i

istovremeno kupcima soli ugovara nabavku i isporuku građevinskog materijala sa firmama koje se bave prometom građevinskog materijala, a da je plaćanje navedenog građevinskog materijala prema ugovoru vršeno kompenzacionim putem isporukom odgovarajućih količina soli. U Protokolu o realizaciji ugovora o kupoprodaji građevinskog materijala navedeno je da je isporuka građevinskog materijala (od strane dobavljača odnosno kupca Fabrike soli) i njegov prijem (od strane ovlaštenih predstavnika mjesnih zajednica) uredno obavljen. Tim za reviziju **ne može potvrditi** postupak ugovaranja i realizacije do konačnog knjiženja.

Na poziciji podrška povratku prognanih lica iskazani izdaci po osnovu sudskog rješenja o izvršenju Općinskog suda Tuzla u ukupnom iznosu od **397.682 KM** sa obračunatom zateznom kamatom i sudskim troškovima. Rješenju o izvršenju je prethodila presuda Kantonalog suda i presuda Vrhovnog suda F BiH. Presudom Vrhovnog suda je konstatovano da je tužitelj «HA-HA Lejla i Kisa» d.d. Tuzla sa tuženim preko Ureda za povrat (koji je bio organizaciona jedinica u sastavu Ministarstvu za rad, socijalnu politiku i izbjeglice TK) zaključio prodajni ugovor na osnovu kojeg su se u više navrata od mjeseca januara do oktobra 1999. godine isporučivale razne vrste robe (prehrambeni proizvodi, građevinski materijal i druga roba široke potrošnje). Roba je preuzeta u skladištu tuženog o čemu postoje pismene isprave (narudžbenice, otpremnice i računi), a tamo gdje nisu postojala skladišta robu su preuzimali magacineri na terenu pa i lično direktor Ureda za povrat. Sporni materijal knjigovodstveno nije evidentiran iz razloga što Ministarstvo za rad i socijalnu politiku nije izdavalo narudžbenice niti su iste ovjerene pečatom ministarstva i potpisane od strane ovlaštenog lica za naručene robe u ime ministarstva niti je ministarstvo primilo isporučenu robu. Narudžbenice za sporni materijal izdate su od Ureda za povratak kao sastavnog dijela tuženog ministarstva, a prema važećim zakonskim propisima i aktima ministarstva nije bio ovlašten da naručuje robu u ime ministarstva. U rješenju o izvršenju dužniku je naloženo da u osam rata izmiri povjeriocu dug u iznosu **397.681 KM** sa obračunatom zateznom kamatom i sudskim troškovima. Na kraju godine izvršen je prenos u iznosu od **252.228 KM** sa pozicije podrška povratku prognanih lica na razgraničenja. Izvršenim uvidom u navedene račune iz 1999. godine i sudsko rješenje o izvršenju Tim za reviziju zaključuje da je u tom periodu nedostajala interna kontrola i da se nije vršila kontrola namjenskog korištenja sredstava. Uvidom u račune i dokumentaciju iz 2002. godine utvrdili smo da je došlo do poboljšanja u pogledu poštivanja procedura od prikupljanja ponuda, poštivanja utvrđenih kriterija, raspodjele po utvrđenim kriterijima kao i kontrole utroška sredstava za određene namjene.

Materijalno zbrinjavanje socijalno ugroženih izvršeno je u iznosu od **1.501.834 KM**, a na osnovu Odluke o utvrđivanju kriterija za korištenje sredstava budžeta i Odluke o raspoređivanju sredstava budžeta u sljedećim slučajevima: subvencioniranje troškova stambenog zbrinjavanja-zakup kod individualnih vlasnika i zakup stambenih objekata za potrebe veće grupe prognanika ili više porodica, subvencioniranje troškova električne energije u kolektivnim centrima i naseljima, subvencioniranje troškova hitnih intervencija u kolektivnim centrima i naseljima. Troškovi za materijalno zbrinjavanje socijalno ugroženih su izmirivani na osnovu ispostavljenih faktura i sklopljenih ugovora.

Nakon uvida u grantove pojedincima Tim za reviziju smatra da su sredstva za finansiranje utvrđenih oblika socijalne zaštite kao i podrška povratku prognanih i dopunska prava BIZ-a sa stanovišta revizijskih standarda sa **visokim rizikom i značajnošću te bi resorna ministarstva trebala pojačati kontrolu utroška ovih sredstava. Isto tako interna revizija bi trebala usmjeriti svoje aktivnosti na navedeno područje.**

Grantovi neprofitnim organizacijama ostvareni su u iznosu od **7.020.132 KM** što je **55,79%** manje od planiranih sredstava. Grantovi neprofitnim organizacijama dodijeljeni su preko ministarstava za slijedeće namjene:

R.b.	Naziv ministarstva	Isplata za	Iznos
1	2	3	4
1.	Skupština kantona	Političke stranke	182.050
2.	Kabinet Predsjednika kantona	Pomoći	14.725
3.	Vlada kantona	Pomoć Savezu udruženja slijepih Troškovi manifestacija Povrat više uplaćenih javnih prihoda Reginalna razvojna agencija Sredstva za materijalno zbrinjavanje više uposlenih Budžetska rezerva (korisnici bez plana)	15.000 94.976 93.620 72.000 1.931.319 301.646
4.	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	Izrada Elaborata	9.000
5.	Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta	Fizička kultura i sport Nauka Izdavačka djelatnost Projekat borbe protiv droge Kantonalno takmičenje učenika Fakultet kriminalističkih nauka Pravni fakultet Kulturne manifestacije Narodno pozorište Općinske biblioteke Organizacije iz oblasti kulture Ostala udruženja iz oblasti kulture Podrška kulturnom amaterizmu	562.987 4.000 36.200 4.500 13.790 100.000 261.236 70.500 40.200 129.351 33.800 180.960 35.080
6.	Ministarstvo zdravlja	Bolovanje preko 42 dana	110.854
7.	Ministarstv za boračka pitanja	Dopunska prava BIZ-a Boračka udruženja	56.750 398.224
8.	Općine	Pomoć općinama Kladanj	30.000
9.	Organizacije i institucije Tuzlanskog kantona	Savez građana oštećenog sluha, Savez slijepih, Savez distrofičara, Udruženje civilnih žrtava rata, Caritas, Merhamet I dr.	116.600
10.	Mediji i radio	Pomoći	98.984
11.	Ministarstvo za rad i socijalnu politiku	Dječija nedjelja Zaštita porodica sa djecom Organizacije i udruženja Fond za prevoz učenika	13.133 893.503 108.417 1.006.727
	UKUPNO:		7.020.128

Grantovi neprofitnim organizacijama izvršavani su **na osnovu odluka Vlade, odluka o utvrđivanju kriterija za raspodjelu sredstava, odluka o raspoređivanju sredstava, odluka ministara.** Tim za reviziju izvršio je uvid u data sredstva za materijalno zbrinjavanje više uposlenih u iznosu od **1.931.319 KM**, budžetska rezerva – korisnici bez plana u iznosu od **301.646 KM**, fizičku kulturu i sport u iznosu od **562.987 KM** i Pravni fakultet u iznosu od **261.235 KM** i utvrdio slijedeće:

- Sredstva za materijalno zbrinjavanje više uposlenih planirana su na razdjelu Vlade, a izvršena na osnovu Programa materijalnog zbrinjavanja radnika.

Ministarstvu za rad i socijalnu politiku dostavljen je zahtijev za materijalno zbrinjavanje radnika **Fabrike sode Lukavac**. Resorno ministarstvo-Ministarstvo za socijalni rad i socijalnu politiku procijenilo je da postoje objektivni razlozi i potreba da se radnici te firme privremeno materijalno zbrinu i sačinio informaciju Vladi sa odgovarajućim prijedlogom materijalnog zbrinjavanja radnika. Vlada kantona dodjelila je Ministarstvu za rad i socijalnu politiku i Ministarstvu industrije, energetike i rudarstva da sačine Program materijalnog zbrinjavanja radnika Fabrike sode Lukavac. Za realizaciju prve i druge faze utvrđenog Programa, čije se trajanje procjenjuje na rok od po šest mjeseci neophodna su slijedeća sredstva:

- naknada plaća	1.670.454 KM
- topli obrok	327.888 KM
- naknade prevoza	172.308 KM
- doprinos za zdravstvenu zaštitu	200.000 KM
- izmirenje doprinosa za radnike koji su stekli uslove za penziju	85.500 KM
- ocjena radne sposobnosti radnika	2.500 KM

što je ukupno **2.458.650 KM** ili mjesečno u iznosu od **204.887 KM**. U momentu pravljnja Programa bilo je ukupno 980 radnika, a s obzirom na činjenicu da je došlo do prekida procesa proizvodnje sa 181 radnikom koji su bili zaposleni na određeno vrijeme će se raskinuti ugovor o radu, a 49 radnika koji ostvaruju primanja po drugim osnovama (SFOR, humanirane organizacije i slično) nije obuhvaćeno ovim programom. Na spisku zaposlenika koji imaju pravo na materijalno zbrinjavanje našlo se 750 zaposlenih i to 148 angažovanih i 602 neangažovana radnika. Obračun plaća, toplog obroka i naknada prevoza za angažovane i neangažovane zaposlenike vršeno je različito i to: kod angažovanih radnika planirano je za plaće 55% od iznosa 445 KM koliko iznosi prosječna plaća u F BiH za 2001. godinu, a za radnike koji nisu angažovani za rad obračunato je 50% od plate angažovanog radnika, za obračun naknade topli obrok uzeta je vrijednost od 4 KM. U prvoj fazi realizacije Programa pripremljena je dokumentacija za penzionisanje radnika koji to pravo mogu ostvariti na osnovu umanjene radne sposobnosti, kao i onih radnika koji u skladu sa zakonom mogu ostvariti pravo na odlazak u redovnu penziju. U 2002. godini za ove namjene odobreno je **1.382.083 KM**. Praćenje primjene Programa podrazumijeva njegove izmjene i dopune u skladu sa promjenama stanja u Fabrici sode Lukavac kao i sagledavanju ukupnih prihoda koji radnici ostvaruju po nekom drugom osnovu.

Rješenjem Kantonalog suda u Tuzli otvoren je stečajni postupak u **d.d. «Polihem» Tuzla**. Vlada Kantona donijela je Program materijalnog zbrinjavanja radnika d.d. «Polihem» 24.04.2002. godine. U «Polihem» d.d. Tuzla bilo je zaposleno 643 radnika od čega na radu 448 radnika i svi u radnom odnosu na neodređeno vrijeme. Programom materijalnog zbrinjavanja i Dopunama programa materijalnog zbrinjavanja d.d. «Polihem» Tuzla odobrena su ukupna finansijska sredstva u iznosu od **850.120 KM**, a odnose se na:

- sredstva radi ostvarivanja prava kod Kantonalne Službe za zapošljavanje	210.231 KM
- sredstva na ime socijalne pomoći svim zaposlenim koji su bili radno angažirani u 2001. godini	78.179 KM
- jednokratne novčane pomoći za period mart-juni 2002. godine (Stečajni upravnik pojedinačno za svakog radnika određuje visinu pomoći nakon čega će radnici svoja prava na materijalno obezbjeđenje ostvariti putem Službe za zapošljavanje)	180.000 KM
- finansijska sredstva-povezivanje radnog staža od 04.03.2002. do 30.06.2002. godine radi ostvarivanja prava kod Federalnog zavoda za penzijsko invalidsko osiguranje	327.010 KM

- finansijska sredstva za 547 uposlenih od 100 KM u vidu jednokratne novčane pomoći

54.700 KM

U 2002. godini na ime materijalnog zbrinjavanja radnika d.d. «Polihem» odobreno je **523.110 KM**.

Program materijalnog zbrinjavanja radnika d.d. «Drinjača» Kladanj pripremljeno je Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva za Vladu Tuzlanskog kantona. U Programu je navedeno da je ukupan broj zaposlenih 245 radnika i da je zadnja plaća bila za decembar 2000. godine, a isplata u aprilu 2001. godine. Prosječan iznos te plaće iznosio je 195 KM. Zakonske obaveze uz plaću (dopriosi i porezi) uplaćeni su u oktobru mjesecu 1999. godine za juli mjesec 1999. godine. Programom se odobravaju sredstva u iznosu od **81.552 KM** i to:

- finansijska sredstva u iznosu od 23.125 KM za isplatu jednokratne novčane pomoći za 185 radnika koji nisu nigdje radno angažovani po 125 KM (125 KM predstavlja 50% najniže plaće zaposlenika u F BiH)
 - finansijska sredstva u iznosu od 58.427 KM na ime pomoći radnicima koji su bili zaposleni u d.d. «Drinjača» Kladanj radi ostvarenja prava kod kantonalne službe za zapošljavanje. Odlukom Vlade odobrena su sredstva u iznosu od 23.125 KM.
 - Programom materijalnog zbrinjavanja zaposlenika GIDD «Visokogradnja» u stečaju Kladanj odobravaju se ukupna finansijska sredstva u iznosu od 10.474 KM i to: finansijska sredstva u iznosu od 3.000 KM za isplatu jednokratne novčane pomoći svim uposlenicima koji su bili zaposleni na dan otvaranja stečajnog postupka (30 zaposlenika po 100 KM), finansijska sredstva u iznosu od 7.475 KM kao kratkoročna pozajmica radi ostvarivanja prava kod kantonalne Službe za zapošljavanje (Odlukom Vlade odobrena su sredstva od 3.000 KM i data je pozajmica na iznos od 7.475 KM).
- U okviru ukupnih sredstava iskazanih na poziciji budžetska rezerva-korisnici bez plana najveći iznos odnosi se na provođenje mjera zaštite životinja od zaraznih bolesti u iznosu **203.000 KM**, a koja su prema Odluci Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva raspoređena po veterinarskim stanicama i Veterinarskom zavodu (ova sredstva su dobijena preko Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva iz tekuće rezerve Vlade F BiH). Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva **izvijestilo je** Federalno ministarstvo o utrošku ovih sredstava.
 - Ukupna sredstva za fizičku kulturu i sport ostvarena su u ukupnom iznosu od **562.987 KM**. Ova sredstva su odobravana na osnovu zahtjeva korisnika, a na osnovu odluka ministra. Tim za reviziju smatra da se i za **grantove za fizičku kulturu i sport trebaju utvrditi kriteriji za korištenje i dodjelu sredstava**, s obzirom da se znatan dio budžetskih sredstava troši za fizičku kulturu i sport.
 - Ukupna sredstva odobrena za Pravni fakultet iznosila su **261.235 KM**. Sredstva su izvršena na osnovu Sporazuma između Ministarstva obrazovanja i Pravnog fakulteta, a odobravana su za izvođenje nastave u Tuzli (dnevnice, benzin, hotelski smještaj i drugo).

Subvencije javnim preduzećima u iznosu od **379.000 KM** odnose se na subvencije Javnom preduzeću Aerodrom Tuzla i subvencije troškova ishrane i smještaja studenata. Subvencije Javnom preduzeću Aerodrom Tuzla 162.000 KM odobrene su budžetom, odnosno planirane u budžetu Tuzlanskog kantona 2002. godinu. Subvencije troškova smještaja i ishrane studenata u iznosu od 217.000 KM realizovane su na osnovu Protokola o subvencioniranju smještaja i ishrane studenata u studentskim centrima-domovima u F BiH.

Grantovi ostalim korisnicima-nižim potrošačkim jedinicama iznose **368.967 KM**, u okviru kojih se na grantove odnosi **106.295 KM**, a na kupitalne grantove drugim nivoima Vlade **262.672 KM**.

Izdaci za kamate iznose **494.455 KM** (kamate po kreditima, obračunate zatezne kamate po sudskim rješenjima) što je u odnosu na plan **4,3 puta** više od planiranog.

Kapitalni izdaci u Budžetu Tuzlanskog kantona za 2002. godinu iznose **641.415 KM** što je u odnosu na planirane kapitalne izdatke (planirano je 4.250.000) znatno smanjenje. Odnose se na kapitalne izdatke za nabavku stalnih sredstava u iznosu od 336.414 KM i kapitalne grantove u iznosu od 305.000 KM.

Ostale isplate-pozajmljivanje pojedincima i neprofitnim organizacijama iznose **697.378 KM** a odnose se na odobrena sredstva za odobreni studentski kredit u iznosu od 612.900 KM i pozajmljivanje javnim preduzećima u iznosu od 84.477 KM. Studentski krediti odobreni su na osnovu Odluke o utvrđivanju kriterija za dodjelu kredita redovnim studentima dodiplomskog studija, a pozajmljivanje javnim preduzećima izvršeno je na osnovu Odluke Vlade o odobravanju sredstava firmama koje su u stečaju («Starić» TMN Kladanj, «Visokogradnja» Kladanj i «Fruteks» Čelić).

Revizijom je utvrđeno da je na kraju 2002. godine izvršeno storniranje rashoda na pojedinim pozicijama iznad planom predviđenih, a na osnovu Naredbe ministra finansija. Stornirani računi sa propratnim aktom dostavljani su ministarstvima kod kojih je izvršeno storniranje sa napomenom da je potrebno iznos storniranih računa planirati u budžetu za 2003. godinu i realizovati u skladu sa usvojenim budžetom. Ukupan iznos storniranih računa, odnosno obaveza koje se prenose u 2003. godinu iznose **3.999.659 KM**. Najveći iznos storniranih računa izvršen je u Ministarstvu za rad i socijalnu politiku u ukupnom iznosu od **2.612.658 KM**.

Radi ilustracije nakon izvršene revizije budžeta Tuzlanskog kantona navodimo uporedne pokazatelje tekućih rashoda između konsolidiranog godišnjeg izvještaja o izvršenju budžeta i godišnjeg izvještaja o izvršenju budžeta:

Opis	Konsolidirani godišnji izvještaj	Godišnji izvještaj
1	2	3
Tekući rashodi	174.652.042	165.162.768
Plate i naknade	113.080.033	107.806.187
Doprinosi poslodavca	11.104.707	11.125.738
Naknade troškova zaposlenih	16.446.636	13.634.348
Izdaci za materijal i usluge	20.891.651	16.475.451
Tekući grantovi	29.073.788	29.260.937
Izdaci za kamate i ostale naknade	501.863	494.455

Navedene razlike između konsolidiranog godišnjeg izvještaja o izvršenju budžeta i godišnjeg izvještaja o izvršenju budžeta proizilaze dijelom zbog različitog knjiženja u vezi ukalkulisavanja pojedinih troškova u momentu nastanka ili u momentu isplate i što se neporezni prihodi ne vraćaju u budžet Kantona, pa korisnici koji ih ostvaruju i troše za pojedine izdatke.

Naknadni događaji koji su se desili u drugoj polovini 2002. godine odredili su da su svi budžetski korisnici su u sastavu Trezora što će omogućiti potpuno praćenje prihoda i rashoda kao i istinito i fer izvještavanje o izvršenju budžeta Kantona.

Preporuka menadžmentu:

- **Naknade komisijama za privremene i povremene poslove isplaćivati samo u slučaju kada imaju zakonski osnov za isplatu.**
- **Ugovore o djelu ovjeravati u Poreznoj upravi radi evidencije, a zbog praćenja poreza na ukupan prihod fizičkih lica.**

- Izvršiti analizu izadataka za tekuće grantove u cilju opravdanosti istih kao kao i donošenja kriterija za grantove čiji utrošak nije regulisan kriterijima. Također treba obezbijediti povratne informacije o utrošku sredstava kako bi se moglo vidjeti namjensko trošenje ovih sredstava- utrošak u namjene za koje su data.
- Za rashode iznad planom predviđenih ne vršiti storniranje kako bi se poštovala akrealna osnova i kako bi finansijski izvještaji iskazivali stvarno stanje Tuzlanskog kantona.

4.5. Stalna sredstva

Prema bilansnim pozicijama Bilansa stanja na dan 31.12.2002. godine struktura stalnih sredstava je bila slijedeća:

Vrsta stalnog sredstva	Nabavna vrijednost 31.12.2002.	Ispravka vrijednosti 31.12.2002.	Sadašnja vrijednost 31.12.2002.
Zemljište	463.637	22.032	441.605
Zgrade	20.796.758	889.156	19.907.602
Namještaj	4.575.085	2.919.449	1.655.636
Prevozna oprema	6.501.190	3.756.058	2.745.132
Ostala oprema	1.830.154	1.119.900	710.254
Osnivačka ulaganja	624.636	577.644	46.992
Gradevine u izgradnji	10.451.423	126.627	10.324.796
Sredstva van upotrebe	20.799	832	19.967
UKUPNO:	45.263.683	9.411.699	35.851.984

Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je slijedeće:

Povećanje stalnih sredstava, u iznosu od **1.165.211 KM** odnosi se na: kupljena sredstva u 2002. godini u iznosu od 1.103.727 KM, donirana stalna sredstva u iznosu od 49.618 KM i višak stalnih sredstava po popisu u iznosu od 11.815 KM. Povećanje sredstava na zgradama u ukupnom iznosu od 305.100 KM odnosi se na kupovinu poslovnog prostora od d.d. «Valeteks» Tuzla u ulici Titova 44 koji je potreban za rad Općinskog suda za prekršaje u Tuzli u iznosu od 250.000 KM i kupovine stana na osnovu odluke Vlade u svrhu rješavanja stambenog problema ratnog vojnog invalida. Ostala povećanja odnose se na povećanje opreme, motornih vozila i osnivačkih ulaganja.

U okviru smanjenja stalnih sredstava najznačajnija stavku čine ustupljena stalna sredstva u trajno vlasništvo. Stalna sredstva data na korištenje Brčko distriktu (PU Brčko-Rahić, PU Brčko-Ravne) odlukom prenešena u trajno vlasništvo s obzirom da su ova sredstva vođena na MUP-u Tuzlanskog kantona, a faktički se nalaze u posjedu policije Brčko distrikta. Nabavna vrijednost ovih sredstava iznosi **268.157 KM**. Isto tako Minsitastvo trgovine, turizma i saobraćaja ustupilo je stalna sredstva u trajno vlasništvo ipćinama u iznosu od **120.230 KM** po nabavnoj vrijednosti.

Vlada kantona, na sjednici od 16.12.2002. godine, donijela Odluku o popisu imovine ministarstava i drugih organa i službi Vlade Tuzlanskog kantona sa stanjem na dan 31.12.2002. godine broj: 02/1-05-15029/02).

Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da su ministarstva **izvršila samo naturani popis** stalnih sredstava i **nije izvršeno usklađenje stvarnog stanja utvrđenog popisom i knjigovodstvenog stanja**.

Neotpisana vrijednost stalnih sredstava nije usklađena sa vrijednošću izvora sredstava. Ovo neslaganje iznosi 3.495.478 KM. U razgovoru sa odgovornim osobama rečeno nam je da je preuzeto neusklađeno stanje od ministarstava prelaskom na trezorsko poslovanje.

Dugoročni plasmani i razgraničenja na dan **31.12.2002.** iskazani su (u okviru klase nula) u iznosu od **22.026.663 KM**, a odnose se na date kredite pravnim licima i to:

• RMU «Banovići»	3.088.412 KM
• Rudnici «Kreka Tuzla»	12.605.145 KM
• RMU «Đurđevik»	1.947.006 KM
• Fabrika sode Lukavac	4.386.099 KM

Ova dugoročna pozajmljivanja obuhvataju potraživanja po osnovu datih beskamatnih dugoročnih pozajmica za izmirenje obaveza po osnovu doprinosa na plaće za PIO i zdravstvo preduzećima iz ranijeg perioda. Navedeni krediti su dati u periodu od 1999. do 2001. godine. Javna preduzeća kojima je dat dugoročni kredit nisu vršila gotovinske uplate, nego su **otplate vršene isključivo kompenzacijama**. Zbog situacije u kojoj se nalaze rudnici Vlada kantona je donijela Odluku o reprogramiranju duga rudniku Kreka Tuzla koji je ujedno i najveći dužnik u iznosu **12.605.145 KM**. Utvrđeno je da je na prijedlog Centralne popisne komisije iz bilansa **isknjiženo stanje na kontima pozajmljivanje pojedincima, javnim preduzećima i ostala domaća pozajmljivanja iz sredstava privatizacije**. Kako do izrade finansijskih izvještaja za 2002. godinu nije definisan način evidentiranja sredstava na depozitnom računu kao i plasiranih sredstava i povrata ranije plasiranih sredstava Centralna popisna komisija je predložila da se iz bilansa isknjiže stanja kako bi finansijski izvještaji iskazivali realnu sliku potraživanja, obaveza i deficita, a da se evidencija datih mikro i makro kredita evidentira u Ministarstvu finansija kao posebna cjelina.

Tim za reviziju smatra da je navedeno isknjiženje trebalo provesti u vanbilansnoj evidenciji do definisanja načina evidentiranja sredstava na depozitnom računu kao i plasiranih sredstava i povrata ranije plasiranih sredstava sa istog.

Ostala razgraničenja na dan **31.12.2002.** godine iskazana su u iznosu od **113.081 KM**, a odnose se na prenos pogrešno evidentiranih otplata po dugoročnim kreditima za stambenu izgradnju, pa je potrebno izvršiti odgovarajuća knjiženja u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu.

Preporuka menadžmentu:

- **Da se popis vrši u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta.**
- **Da se izvrši usklađenje vrijednosti neotpisanih stalnih sredstava sa izvorima sredstava.**
- **Da se definiše način evidentiranja sredstava na depozitnom računu kao i plasiranih sredstava i povrata ranije plasiranih sredstava i izvrše odgovarajuća knjiženja.**

4.6. Novčana sredstva

Stanje novčanih sredstava na dan 31.12.2002. godine je:

• Žiro i tekući računi	3.162.510,06 KM
- ESCROW račun	1.863.003 KM
- redovni račun	885.098 KM
- promjena namjene poljoprivrednog zemljišta	315.979 KM
- sredstva za stambeno zbrinjavanje boraca	98.429 KM
• Blagajna	8.554,60 KM
- blagajna kanton	7645,50 KM

- blagajna MUP	909,13 KM
• Devizni račun	672,94 KM
• Devizna blagajna	2.325,51 KM
• Ostala deponovana novčana sredstva	1.389,59 KM
UKUPNA NOVČANA SREDSTVA	3.175.452,70 KM

Na osnovu Uputstva o deponovanju i raspolaganju novčanih sredstava ostvarenih prodajom preduzeća i banaka na teritoriji F BiH nadležnost raspolaganja privatizacijskim novčanim sredstvima sa kantonalne Agencije za privatizaciju prenijeta je na Vladu Tuzlanskog kantona. Sačinjen je zapisnik o sravnjenju privatizacijskih novčanih sredstava na dan 14.06.2002. godine između kantonalne Agencije za privatizaciju i Tuzlanske banke d.d. Tuzla i navedeno stanje je preuzeto u budžetu Tuzlanskog kantona. Vlada Tuzlanskog kantona donijela je odluku o načinu raspolaganja novčanim sredstvima ostvarenih prodajom preduzeća i banaka kao i nove odluke o kreditiranju i uslovima kreditiranja projekata iz ovih sredstava. Kretanje sredstava na depozitnom računu iznosilo je **9.892.060 KM** a dati mikro, makro i strateški krediti u iznosu od **8.188.021 KM** tako da je saldo na dan 31.12.2002. godine **1.704.037 KM**. Na prijedlog Centralne popisne komisije izvršeno je isknjiženje stanja na depozitnom računu do definisanja načina evidentiranja na istom. Obrazloženje dato u poglavlju dugoročnih plasmana.

U budžetu Kantona otvoren je ESCROW račun od 12.06.2002. godine i ukupna sredstva prispjela na račun iznose **1.863.003 KM** koja su knjižena na razgraničenja. Ova sredstva nisu trošena dok se ne utvrdi Program za izmirenje dugovanja.

4.7. Kratkoročna potraživanja, plasmani i razgraničenja

Na dan 31.12.2002. godine iskazano stanje kratkoročnih potraživanja iznosi **3.296.229 KM** i kratkoročnih plasmana u iznosu **6.815.567 KM** što ukupno iznosi **10.111.796 KM** a sastoje se od:

• Potraživanja od kupaca u iznosu od	827.972 KM
• Ostala potraživanja	2.468.257 KM
• Potraživanja po osnovu datih pozajmica	5.711.785 KM
• Potraživanja od fizičkih lica po osnovu datih studentskih kredita	1.103.782 KM

Potraživanja od kupaca u iznosu od **827.972 KM** odnose se na potraživanja po osnovu izvršenih usluga MUP-a (pratnja i drugo), Agencije za deminiranje za izvršene usluge i drugo.

Ostala potraživanja u iznosu **2.468.257 KM** su potraživanja po osnovu bolovanja preko 42 dana, krediti za boračku populaciju i po osnovu realizovane garancije date fabrici Sode Lukavac i drugo. Ministarstvo za boračka pitanja na osnovu Pravilnika, kriterija i postupaka za dodjelu kredita i Javnog oglasa donijelo je Odluku o odobravanju kredita pravnim licima u svrhu realizacije Investicionog programa uz obavezu da zaposli određen broj radnika na neodređeno vrijeme iz kategorije demobilisanih pripadnika Oružanih snaga BiH sa područja Tuzlanskog kantona. Odobrena sredstva u 2002. godini iznosila su 130.000 KM. Prema Odluci o odobravanju kredita Ministarstvu za boračka pitanja je trebalo dostaviti dokaz o zapošljavanju novih radnika, te dokaz o realizaciji kreditnih sredstava u svrhe koje su predviđene Investicionim programom. Timu za reviziju su prezentirani zapisnici o kontroli namjenskog trošenja sredstava.

Zbog neredovnog izmirenja obaveza po Ugovoru iz 2001. godine, a na osnovu izdate garancije Fabrici sode Lukavac, Tuzlanska banka je dostavila naplatu po garanciji za Fabriku sode Lukavac Tuzlanskom kantonu, kao garantu u iznosu od 270.000 KM.

Na kontu sumnjivih i spornih potraživanja iskazan je saldo u iznosu od 153.147 KM, a najveći dio se odnosi na potraživanja iz ranijih godina. Tim za reviziju smatra da se po utuženju potraživanja **treba vršiti prenos na sumnjiva i sporna potraživanja.**

Potraživanja po osnovu datih pozajmica iznose **5.711.785 KM**. Veći dio ovih pozajmica odnosi se na potraživanja iz ranijeg perioda, a samo iznos od 84.477 KM odnosi se na 2002. godinu. Ova sredstva su data pravnim osobama u stečaju, na osnovu odluke Vlade kantona, iz tekuće rezerve i to:

• Starić TMN Kladanj	41.063 KM
• Visokogradnja Kladanj	7.475 KM
• Fruteks Čelić	35.939 KM

Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da je sa dugoročnih plasmana prenešeno na kratkoročna potraživanja iznos od **1.372.797 KM** po osnovu dospjelih rata za kredite za 2002. godinu i to:

• Rudnik uglja Đurđevik	1.160.354 KM
• Rudnici kreka Tuzla	107.542 KM
• Rudnici uglja Banovići	70.564 KM
• Fabrika sode Lukavac	34.350 KM

Potraživanja od fizičkih lica u iznosu od **1.103.782 KM** odnose se na date kredite studentima. Krediti se dodjeljuju na osnovu Odluke o utvrđivanju kriterija za dodjelu kredita redovnim studentima dodiplomskog studija. Vlada kantona-Ministarstvo nauke i kulture zaključuje Ugovor o kreditu sa korisnicima kredita-studentima.

Na dan 31.12.2002. godine iskazana su i razgraničenja u ukupnom iznosu od **369.914 KM**. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da se na ovom kontu nalaze i rashodi koji će teretiti budući obračunski period, a ne unaprijed plaćeni nedospjeli rashodi kako je to i predviđeno Pravilnikom o knjigovodstvu, pa je potrebno da se izvrše i odgovarajuća knjiženja.

Preporuka menadžmentu:

- **Izvršiti konfirmaciju potraživanja, za dospjela potraživanja vršiti utuženje, a utužena potraživanja prenositi na konto sumnjivih i spornih potraživanja.**

4.8. Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Ukupno neizmirene kratkoročne obaveze i razgraničenja na dan 31.12.2002. godine iznose **61.751.909 KM**, a sastoje od slijedećih obaveza:

• Kratkoročne tekuće obaveze (dobavljači)	21.434.224 KM
• Kratkoročni krediti i zajmovi	16.402.483 KM

- Obaveze prema uposlenim **4.936.452 KM**
- Kratkoročna razgraničenja **18.978.750 KM**

Obaveze prema dobavljačima predstavljaju stvorene a neizmirene obaveze iz 2002. godine i ranijih godina. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da je **izvršeno storno obaveza** u iznosu od **1.387.001 KM** koje se prenose u narednu 2003. godinu, a na osnovu Naredbe o storniranju svih računa čiji je iznos veći od iznosa sredstava odobrenih budžetom Tuzlanskog kantona broj: 04/1-14-1322/03 od 10.02.2003. godine. Tim Ureda za reviziju smatra da je Ministar finansija Naredbu donio **suprotno važećim propisima**.

Kratkoročni krediti i zajmovi odnose se na primljene kredite od: Agencije za privatizaciju u iznosu od **14.149.283 KM**, Kantona Sarajevo **1.700.000 KM**, Direkcije za zaštitu okoliša **550.000 KM**, Direkcije za puteve **2.000 KM**.

- **Na osnovu Odluke Skupštine Tuzlanskog kantona o zaduživanju** sklopljen je ugovor o kratkoročnoj komisionoj pozajmici zaključen između Kantonalne Agencije za privatizaciju Tuzlanskog kantona, Tuzlanske banke dd Tuzla i Tuzlanskog kantona. Odobrene su dvije kratkoročne pozajmice i to 26.04.2002. godine **5.000.000 KM** i 30.05.2002 godine **9.000.000 KM**. Sredstva su odobrena iz novčanih sredstava ostvarenih prodajom preduzeća u procesu privatizacije. Ugovorena kamata na pozajmicu od 5.000.000 KM iznosi 4%, a na pozajmicu od 9.000.000 KM iznosi 4,5%. Posredniku Tuzlanskoj banci za vršenje poslova ovim ugovorom pripada komisiona provizija u iznosu 0,5% plus porez 10% obračunato jednokratno unaprijed na iznos ukupne pozajmice. Kratkoročna pozajmica je primljena na period do 31.12.2002. godine što znači da primljene **pozajmice nisu vraćene u ugovorenom roku**. U ugovoru o kratkoročnoj pozajmici **nije navedeno u koje svrhe će se sredstva koristiti**. Utvrđeno je da su se koristila za izmirenje obaveza **iz ranijeg perioda i za tekuću likvidnost**.
- **Na osnovu Zaključka Vlade Kantona Sarajevo i Kantona Tuzla** zaključen je ugovor 01.10.2002. godine kojim Kanton Sarajevo odobrava pozajmicu Kantonu Tuzla u iznosu od **1.700.000 KM** iz sredstava privatizacije za izmirenje obaveza Kantona po komercijalnim kreditima sa rokom vraćanja 31.12.2002. godine. Pozajmica je odobrena uz kamatu od 6% na godišnjem nivou. Ova sredstva nisu vraćena u ugovorenom roku pa je Tuzlanski kanton poslao zahtjev za reprogram pozajmice Kantonu Sarajevo. Uz konsultacije sa MMF Kanton Sarajevo odobrio je mogućnost izmirenja dugovanja u mjesečnim tranšama od 340.000 KM, a prva tranša duga treba se uplatiti na ESCROW račun Kantona Sarajevo 23.07.2003. godine.
- **Odlukom o kratkoročnom zaduženju Skupštine Tuzlanskog kantona**, a na osnovu Ugovora o zajmu između Vlade kantona i Direkcije za zaštitu okoliša primljeno je u zajam iznos od **1.000.000 KM**. U toku 2002. godine otplaćeno je 450.000 KM tako da iskazani saldo 31.12.2002. godine iznosi 550.000 KM.

Obaveze prema uposlenim u iznosu od **4.936.452 KM** odnose se na topli obrok i prevoz za jedanaesti i dvanaesti mjesec 2002. godine. Ove obaveze su izmirene u 2003. godini.

Kratkoročna razgraničenja u iznosu od **18.978.750 KM** se odnose na obaveze budžeta za neisplaćene plaće 16.071.581 KM budžetskim korisnicima za plaće jedanaesti i dvanaesti mjesec 2002. godine, uknjiženo stanje ESCROW račun 1.867.973 KM, bolovanje preko 42 dana i drugo 841.002 KM i kupci u iznosu od 198.194 KM.

Pregled obaveza po godinama dat je u slijedećoj tabeli:

Redni broj	Godina nastanka obaveze	Iznos neizmirenih obaveza po glavnoj knjizi
1.	1996	19.465,80
2.	1997	5.972,00
3.	1998	287.453,60
4.	1999	637.415,81
5.	2000	1.722.987,01
6.	2001	6.849.198,92
7.	2002	33.668.411,66
	Ukupno (1-7) 31.12.2002. godine	43.190.904,80

4.9. Dugoročne obaveze i razgraničenja

Dugoročne obaveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od **4.235.975 KM**, a odnose se na:

- **Dugoročna pozajmica** uzete od Tuzlanske banke Tuzla čije stanje na dan 31.12.2002. godine iznosi 2.265.822 KM. Odlukom Skupštine Tuzlanskog kantona kredit je uzet za kupovinu objekta BKC-a Tuzla.
- **Dugoročna pozajmica** uzeta od Agencije za privatizaciju Tuzlanskog kantona čije stanje na dan 31.12.2002. godine iznosi 1.850.000 KM.
- **Dugoročna pozajmica Damfis-šped Tuzla** koja je uzeta za potrebe MUP-a za nabavku terenskih vozila po Ugovoru iz 2000. godine tako da stanje neizmirenih obaveza po ovom osnovu na dan 31.12.2002. godine iznosi 120.153 KM.

Tim Ureda za reviziju je utvrdio obaveze koje nisu knjigovodstveno evidentirane u ukupnom iznosu od **10.826.795,30 KM**:

- Obaveze regulisane Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodica sa djecom (strnirano i obustavljano od knjiženja) **4.599.108,86 KM**
- Obaveze po osnovu refundacije bolovanja (obustavljeno od knjiženja) **4.436.114,09 KM**
- Obaveze po osnovu ugovora i narudžbenica (stornirane obaveze) **1.387.001,60 KM**
- Obaveze za kredit (Investicijska banka obustavljeno od knjiženja) **404.570,75 KM**

Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodica sa djecom regulisano je da se iz budžeta Kantona obezbjeđuju sredstva za finansiranje utvrđenih oblika socijalne zaštite, civilnih žrtava rata i zaštite porodica sa djecom, prema iskazanoj potrebi nadležnih Centara za socijalni rad. Centri za socijalni rad su izvršili fakturisanje zakonom utvrđenih oblika socijalne zaštite iznad planom odobrenih sredstava te je izvršeno storniranje u iznosu od 2.612.658 KM i obustavljeno knjiženje u iznosu od **2.186.450 KM** što ukupno iznosi 4.599.108 KM.

Obaveze po osnovu refundacije bolovanja: naknade po osnovu bolovanja preko 42 dana (trudničko-porodiljsko odsustvo) u iznosu od **4.436.114 KM** i nisu evidentirane u knjigovodstvu. Do 01.01.2000. godine isplaćivane su u budžetu Kantona, s obzirom da su doprinosi zdravstvenog osiguranja bili prihod Kantonalnog budžeta, a poslije 01.01.2000. godine isplatu naknade vrši Zavod zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona.

Obaveze po osnovu ugovora i narudžbenica u iznosu od **1.387.001 KM** su stvorene obaveze koje predstavljaju prekoračenje planiranih sredstava za ove namjene pa su stoga stornirane. Najveća storna izvršena su u Ministarstvu za obnovu, razvoj i povratak u iznosu 635.463 KM i u Ministarstvu pravosuđa i uprave 506.310 KM.

Obaveze za kredit (Investicijska banka) u iznosu od **404.570 KM** odnose se na obaveze Tuzlanskog kantona prema Investicijskoj banci po osnovu ugovora o kreditu koji je odobren za rekonstrukciju i nabavku namještaja za Osnovnu školu Stupari i Osnovnu školu Tarevo Kladanj. Obrazloženje koje je dato za neknjiženje ovog kredita je što Ministarstvo finansija nije posjedovalo dokumentaciju 1999. godine kada je ugovor potpisan, a navedeni ugovor nije se mogao evidentirati u narednim godinama jer nije bio planiran budžetom.

POTENCIJALNE OBAVEZE

- Predmeti koji se vode pred sudovima protiv Tuzlanskog kantona **30.393.480,48 KM**

Kantonarno pravobranilaštvo sačinilo je tabelarni pregled na dan 31.12.2002. godine o predmetima koji se vode pred sudovima protiv Tuzlanskog kantona. **Najveći parnični predmeti pokrenuti** u 2002. godini protiv Tuzlanskog kantona su: Sindikat dd Fabrike sode Lukavac **7.535.054 KM**, Zavod zdravstvenog osiguranja Tuzla (protiv Ministarstvo za boračka pitanja TK) **925.516 KM**, Zavod zdravstvenog osiguranja Tuzla **852.016 KM**, Hotel Tehnograd Tuzla (protiv Ministarstva za obnovu i razvoj) **609.850 KM**, preciziran na iznos od **158.250 KM**. Uvidom u dokumentaciju iz 2002. godine i 2003. godine utvrđeno je da su neke tužbe povučene (Sindikat d.d. Fabrika sode Lukavac, Zavod zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona), a isto tako u razgovoru sa odgovornom osobom rečeno nam je da je veći dio parničnih predmeta koji su u postupku rješavanja neosnovan.

Preporuka mendžmentu:

- **Da se ne vrši storniranje nastalih i knjiženih obaveza radi istinitog i fer iskazivanja finansijskih izvještaja Kantona.**
- **Da se učine naponi i iznađu unutrašnje mogućnosti kako se Kanton ne bi dalje zaduživao, a u skladu sa zakonima.**
- **Formirati komisiju koja će utvrditi stvarno stanje neknjiženih obaveza i njihov tretman u skladu sa zakonskim propisima.**
- **Da se posveti puna pažnja parničnim predmetima koji su pokrenuti protiv Kantona s obzirom da iz navedenog mogu proizaći dodatne obaveze za Tuzlanski kanton.**

4.10. Računovodstvo

Računovodstveno evidentiranje se vrši na osnovu Pravilnika o računovodstvu i Uredbe računovodstvu. U 2002. godini nije se postupalo u skladu Pravilniku o knjigovodstvu kojim je regulisano da se rashodi priznaju u obračunskom periodu u kojem je obaveza za plaćanje nastala bez obzira da li je izvršeno i samo plaćanje. Izvršena su storniranja za rashode iznad planom predviđenih, obustavljene obaveze od evidentiranja i evidentirane obaveza iz ranijeg periodu u 2002. godini čime je narušena akrealna osnova.

U glavnoj knjizi za 2002. godinu **nisu evidentirana sredstva**

zacije kao i plasiranih sredstava i povrata ranije plasiranih sredstava, a niti se ova evidencija vodi vanbilansno.

Provedenom revizijom utvrdili smo da knjigovodstvene evidencije **ne osiguravaju računovodstvena načela tačnosti, istinitosti, pouzdanosti, obuhvatnosti, blagovremenosti i pojedinačnog iskazivanja pozicija.**

Tim za reviziju je utvrdio da postoji IT sistem koji funkcioniše. Obezbijeden je backup (spašavanje baze podataka) na hard disku. Instaliran je ZIP drive i spašavanje se vrši preko DLT traka koje su vezane za server.

Vrši se backup svih podsistema dnevno, mjesečno i godišnje. Uspostavljena je modemska veza sa Tuzlanskom bankom u vezi prikupljanja podataka o prilivu javnih prihoda na depozitni račun. Formirana je LAN mreža u koju je uvezano 45 računara. Na računare su instalirani operativni sistemi i postavljene aplikacije plaća, glavne knjige, naloga i izvještaja. Obezbijedeno je interno uputstvo za operativni rad na RAS-u. Od sredine 2003. godine je IT sistem unaprijeđen doniranom opremom i licenciranim aplikativnim sistemom od strane USAID-a.

5. ZAKLJUČAK

Nakon izvršene revizije za 2002. godinu Tim Ureda za reviziju predlaže menadžmentu Tuzlanskog kantona sljedeće:

- **Da se planiranje prihoda vrši u skladu sa mjerama ekonomske i fiskalne politike, a redovnim sagledavanjem odnosno praćenjem izvršenja budžeta tromjesečno odnosno polugodišnje da se ukoliko postoje opravdani razlozi izvrši uravnoteženje budžeta-rebalans.**
- **Da se Skupštini Tuzlanskog kantona prezentiraju tačni podaci prilikom donošenja plana budžeta.**
- **Da se kod planiranja rashoda vodi računa o realnosti i mogućnosti Kantona, odnosno realnosti ostvarenja prihoda.**
- **Da se izvrši confirmacija potraživanja i obaveza, da se sagledaju ukupne obaveze i sačini program za sanaciju istih.**
- **Da se definiše način evidentiranja sredstava na depozitnom računu kao i plasiranih sredstava i povrata ranije plasiranih sredstava i izvrše odgovarajuća knjiženja.**
- **Da se Kanton zadužuje u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju budžeta F BiH za 2002. godinu, odnosno da se iznađu unutrašnje rezerve i smanjenjem troškova prevaziđe stanje zaduženosti u Kantonu.**
- **Da se izvrši analiza tekućih grantova koji u ukupnim troškovima budžeta imaju znatno učešće i da se pojača kontrola namjenskog trošenja ovih sredstava.**
- **Da se formira komisija koja će utvrditi stvarno stanje neknjiženih obaveza i da se postupi u skladu sa propisima.**
- **Posebno skrećemo pažnju na predmete koji se vode kod sudova Tuzlanskog kantona, s obzirom da iz navedenih mogu proizaći dodatne obaveze za Tuzlanski kanton.**
- **Da se za troškove nastale iznad planom predviđenih ne vrše storniranja, a u skladu sa zakonskim propisima kako bi finansijski izvještaji prikazivali stvarno stanje Tuzlanskog kantona.**
- **Da se popis imovine vrši u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu kojim je propisano da budžetski korisnici trebaju uskladiti stvarno stanje utvrđeno popisom sa knjigovodstvenim stanjem.**
- **Da se preporuke koje smo dali u ovom izvještaju trebaju u narednom periodu provesti dosljedno, kako bi finansijski izvještaji u potpunosti iskazivali istinito i fer finansijski položaj Tuzlanskog kantona u skladu sa zakonskim propisima.**

6. KOMENTAR

U ostavljenom roku Tuzlanski kanton se očitovao dopisom broj: 02/2-1475/03 od 20.11.2003. godine na nacrt izvještaja o obavljenoj reviziji. Tim Ureda za reviziju je opravdane navode iz očitovanja inkorporirao u konačan izvještaj, a ostale primjedbe nisu prihvaćene iz razloga što nisu data adekvatna obrazloženja i dokazi.

Tim Ureda za reviziju:

Anica Pudar

Fuad Velić